

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Сагил сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: УВА-2024/91/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаангом хот 2024 он	Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар, Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Т.Намжил Утас: 70453721, Цахим хаяг: NamjilT@audit.gov.mn
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	.....
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	.....
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	.....
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	.....
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	.....
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	.....
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	.....
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	.....
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	.....
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	.....
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	.....
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	.....
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	.....
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	.....
3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт	.....
3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл	.....
3.5.3 Нэмэлт төсөв	.....
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	.....
4.1 Ерөнхий зүйл	.....
4.2 Материаллаг байдал	.....
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	.....
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	.....
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	.....
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд	.....
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	.....
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	.....
4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн	.....
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	.....
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	.....

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

**УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17, Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

САГИЛ СУМЫН ИРГЭДИЙН
ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
НАРИЙН БИЧГИЙН
ДАРГА Д.ДЭЛГЭРХИШИГ ТАНАА

2024.02.15 № УВА-2024/91/НА-СТА-ТЧЗ
танай _____-ны № _____-т

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Сагил сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан алдаа, зөрчлийн үр нөлөөг эс тооцвол Сагил сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Сагил сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал нь сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын нарийн бичгийн даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 21-ний өдрийн 07 дугаар тушаалаар нягтлан бодогчийн ажил хавсран гүйцэтгэдэг ажилтанд 3, 4 дүгээр улирлын урамшуулал гэж 1,114.0 мянган төгрөг олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3 дахь заалтад “Санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1 дэх хэсэгт “Энэ хуулийн 3.1-д заасан этгээдэд дараах зориулалтаар зардал санхүүжүүлэх, зарцуулахыг хориглоно”, 12.1.4 дэх заалтад “Хуулиар зөвшөөрөөгүй бусад”, Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам”-ын 1.2.2 дахь заалтад “төсвийн шууд захирагч нь байгууллагын төрийн албан хаагчийн **гүйцэтгэлийн үнэлгээ**, улирлын ажлын үр дүнг үндэслэн холбогдох гүйцэтгэлийн үнэлгээний журамд тодорхойлсон мөнгөн урамшуулал авах нөхцөлийг хангасан төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгоно” гэж заасныг тус тус хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байх бөгөөд нийцсэн бөгөөд зохистой батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

0200200181

Асуудлыг онцолсон хэсэг

АДБОУС 2706.7-д тодорхойлсноор асуудлыг онцолсон хэсэгт санхүүгийн тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн ойлголтыг бүрдүүлэхэд ач холбогдолтой, санхүүгийн тайланд толилуулсан, тодруулсан мэдээлэл байхгүй болно.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад санхүүгийн тайлангийн тодруулга толилуулгад тусгаагүй, аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй асуудал гараагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.БАТСУУРЬ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1. Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,054,995.00	1,339,995.0
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	-
33	АВЛАГА	-	-
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	-
335	Бусад авлага	-	-
3351	Байгууллагаас авах авлага	-	-
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	-	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	1,054,995.00	1,339,995.0
351	Түүхий эд материал	-	-
354	Хангамжийн материал	1,054,995.00	1,339,995.0
35410	Бичиг хэргийн материал	57,000.00	57,000.00
35420	Аж ахуйн материал	997,995.00	1,282,995.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	7,493,223.92	1,821,000.07
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	7,493,223.92	1,821,000.07
391	Газар	-	-
392	Биет хөрөнгө	7,493,223.92	1,821,000.07
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц		
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл		
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	12,229,930.30	
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(7,643,706.45)	
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	8,530,000.00	8,530,000.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(5,622,999.93)	(6,708,999.93)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	250,000.00	250,000.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(250,000.00)	(250,000.00)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	8,548,218.92	3,160,995.07
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		922,000.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		922,000.00
411	Богино хугацаат үнэт цаас		-
413	Өглөг		922,000.00
4136	Бусад өглөг		922,000.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг		
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг		922,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	8,548,218.92	2,238,995.07
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	8,548,218.92	2,238,995.07
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	4,870,196.00	4,870,196.00
51101	Өмч: - төрийн	4,870,196.00	4,870,196.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	3,678,022.92	(2,631,200.93)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	3,678,022.92	3,678,022.92
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(6,309,223.85)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү		
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	8,548,218.92	3,160,995.07

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	74,208,100.00	103,382,500.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО		
120	Нийтлэг татварын бус орлого		
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого		
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	74,208,100.00	103,382,500.00

1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	370,000.00	300,000.00
	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив тусламж	-	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		300,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	370,000.00	
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	73,838,100.00	103,082,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	73,838,100.00	103,082,500.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	81,202,315.55	108,162,982.58
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	81,202,315.55	108,162,982.58
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	73,404,292.85	94,204,705.20
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	44,294,012.32	69,829,810.04
210101	Үндсэн цалин	31,741,013.32	46,181,998.27
210102	Нэмэгдэл	-	8,121,411.77
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		
210104	Урамшуулал	12,552,999.00	15,526,400.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс		
210106	Ажиллагчдад төлсөн /ТӨҮГ/		
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	5,481,544.98	8,636,656.58
210201	Тэтгэврийн даатгал	3,773,413.78	5,933,326.81
210202	Тэтгэмжийн даатгал	442,910.14	698,444.11
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	354,327.88	558,638.48
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	83,567.15	118,503.60
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	827,326.03	1,327,743.58
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,485,400.00	4,422,418.00
210401	Бичиг хэрэг	632,250.00	582,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,853,150.00	3,721,618.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр		
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		118,500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	772,000.00	1,866,000.00
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт	772,000.00	1,866,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	243,000.00	329,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	144,000.00	144,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ		
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар		
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо		
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	99,000.00	185,000.00
210807	Газрын төлбөр		
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,128,335.55	9,120,820.58
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,056,120.00	2,938,838.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,640,000.00	2,038,500.00

210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	7,432,215.55	4,143,482.58
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	7,798,022.70	13,958,277.38
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	7,798,022.70	13,958,277.38
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал		
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	7,798,022.70	13,958,277.38
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,798,022.70	13,958,277.38
213404	Хөрөнгийн		
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		
2200	Дотоод эх үүсвэрээр		
223001	Бусад хөрөнгө		
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(6,994,215.55)	(4,780,482.58)
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		1,528,741.27
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз		1,528,741.27
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал		
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)		1,528,741.27
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(6,994,215.55)	(6,309,223.85)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	74,208,100.00	103,382,500.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	74,208,100.00	103,382,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	370,000.00	300,000.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		300,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	370,000.00	
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	73,838,100.00	103,082,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	73,838,100.00	103,082,500.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	74,208,100.00	103,382,500.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	74,208,100.00	103,382,500.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	66,410,077.30	89,424,222.62
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	44,294,012.32	69,829,810.04
210101	Үндсэн цалин	28,636,007.98	46,181,998.27
210102	Нэмэгдэл	3,105,005.57	8,916,411.77
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		
210104	Урамшуулал	12,552,998.77	14,731,400.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс		

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	5,481,544.98	8,636,656.58
210201	Тэтгэврийн даатгал	3,773,413.78	5,933,326.81
210202	Тэтгэмжийн даатгал	442,910.14	698,444.11
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	354,327.88	558,638.48
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	83,567.15	118,503.60
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	827,326.03	1,327,743.58
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,153,650.00	3,725,430.00
210401	Бичиг хэрэг	520,250.00	507,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,633,400.00	3,120,330.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		97,800.00
2107	Томилолт, зочны зардал	772,000.00	944,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	772,000.00	944,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	243,000.00	829,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		500,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	144,000.00	144,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	99,000.00	185,000.00
210807	Газрын төлбөр		
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,465,870.00	5,459,326.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,825,870.00	3,410,126.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,640,000.00	2,049,200.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	7,798,022.70	13,958,277.38
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	7,798,022.70	13,958,277.38
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	7,798,022.70	13,958,277.38
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,798,022.70	13,958,277.38
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)		
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)		
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		
2200	Дотоод эх үүсвэрээр		
223001	Бусад хөрөнгө		
2	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал		
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)		
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2022 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	4,870,196.00	0	10,672,238.47		15,542,434.47
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	4,870,196.00	0	10,672,238.47		15,542,434.47
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн			(6,994,125.55)		(6,994,125.55)
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	4,870,196.00		3,678,022.92		8,548,218.92
D01	2023 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	4,870,196.00		3,678,022.92		8,548,218.92
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	4,870,196.00		3,678,022.92		8,548,218.92
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын	-	-	-	-	-

	хөрвүүлэлтийн зөрүү				
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-		(6.309.223.85)	(6.309.223.85)
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	4,870,196.00		(2,631,200.93)	2,238,995.07

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

ЭЗА	Үзүүлэлт	Тайлант оны		
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	103,082,500.00	89,124,222.62	13,958,277.38
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	103,082,500.00	89,124,222.62	13,958,277.38
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	102,915,900.00	89,124,222.62	13,791,677.38
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	80,156,400.00	69,829,810.04	10,326,589.96
210101	Үндсэн цалин	62,925,000.00	46,181,998.27	16,743,001.73
210102	Нэмэгдэл		8,916,411.77	(8,916,411.77)
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт			
210104	Урамшуулал	17,231,400.00	14,731,400.00	2,500,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс			
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	10,019,700.00	8,636,656.58	1,383,043.42
210201	Тэтгэврийн даатгал	6,813,300.00	5,933,326.81	879,973.19
210202	Тэтгэмжийн даатгал	801,600.00	698,444.11	103,155.89
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	641,300.00	558,638.48	82,661.52
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	160,400.00	118,503.60	41,896.40
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,603,100.00	1,327,743.58	275,356.42
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,026,900.00	3,725,430.00	301,470.00
210401	Бичиг хэрэг	511,200.00	507,300.00	3,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,149,100.00	3,120,330.00	28,770.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	266,600.00		266,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	100,000.00	97,800.00	2,200.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,022,300.00	944,000.00	78,300.00
210701	Гадаад албан томилолт			
210702	Дотоод албан томилолт	1,022,300.00	944,000.00	78,300.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах			
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,318,000.00	829,000.00	489,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	700,000.00	500,000.00	200,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	216,000.00	144,000.00	72,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	80,000.00		80,000.00

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	100,000.00		100,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00		22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	200,000.00	185,000.00	15,000.00
210807	Газрын төлбөр			
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,372,600.00	5,159,326.00	1,213,274.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,323,000.00	3,110,126.00	1,212,874.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,049,600.00	2,049,200.00	400.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	166,000.00		166,600
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	166,000.00		166,600
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал			
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	166,000.00		166,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	103,082,500.00	89,424,222.62	13,658,277.38
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	103,082,500.00	89,124,222.62	13,958,277.38
132001	Орон нутгийн төсвөөс	103,082,500.00	89,124,222.62	13,958,277.38
	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		300,000.00	(300,000.00)
	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		300,000.00	(300,000.00)
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	7	8	0
620001	Удирдах ажилтан	1	1	0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	1	2	0
620003	Үйлчлэх ажилтан			
620004	Гэрээт ажилтан	5	5	

2.6 Аудит хийсэн нэмэлтийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН			
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		300,000.00	
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		300,000.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	300,000.00	
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		300,000.00	
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	0.00	300,000.00	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		300,000.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		300,000.00	

131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого			
131106	Төсвийн урамшуулал			00.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)			
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл			

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 1,114.0 мянган төгрөгийн 1 алдаа зөрчил илэрсэнд зөвлөмж өглөө.

Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын нарийн бичгийн даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 21-ний өдрийн 07 дугаар тушаалаар нягтлан бодогчийн ажил хавсран гүйцэтгэдэг Д.Мөнхтуулд 3, 4 дүгээр улирлын урамшуулал гэж 1,114.0 мянган төгрөг олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3 дахь заалтад “Санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1 дэх хэсэгт “Энэ хуулийн 3.1-д заасан этгээдэд дараах зориулалтаар зардал санхүүжүүлэх, зарцуулахыг хориглоно”, 12.1.4 дэх заалтад “Хуулиар зөвшөөрөөгүй бусад”, Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам”-ын 1.2.2 дахь заалтад “төсвийн шууд захирагч нь байгууллагын төрийн албан хаагчийн **гүйцэтгэлийн үнэлгээ**, улирлын ажлын үр дүнг үндэслэн холбогдох гүйцэтгэлийн үнэлгээний журамд тодорхойлсон мөнгөн урамшуулал авах нөхцөлийг хангасан төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгоно” гэж заасанд тус тус нийцэхгүй байх тул зөвлөмж өглөө.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоол зөрчиж урамшуулал өгсөн.	1	1,114.0					1	1,114.0				
Дүн	1	1,114.0					1	1,114.0				

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо			Санал дүгнэлтийн хэлбэр				
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1				1		
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1				1		

Бэлтгэсэн: Ахлах аудитор

Т.Намжил огноо:

Анхан шатны хяналт хийсэн:
Аудитын менежер

М.Бат-Амгалан огноо:

Хоёр дах шатны хяналт хийсэн:
Дарга, тэргүүлэх аудитор

М.Батсуурь огноо:

